

çkphu Hkjr ea l keft d 0; oLFk&ofnd dky ds l nhz ea

Mkwo ifo= dëkj iou*

çkjEHk l s gh Hkjr vudkud tkr; ka , oal l-fr; ka dk vkJ; LFky jgk gA bu l gl=ktçn; ka ds vokUrj ea Hkjr rh; l ekt foHku çdkj ds çHkoka ds l ä dZ ea vk; kj ftl ds QyLo: i Hkjr rh; ka dks vfofPNUu : i ea ifjoAr gkrh gA ifjLFkr; ka ds l ki çk Lor% dks l gtrk ds l kfk <kyuk l h[kuk i MKA dka Hk l ekt fLFkj ugë jgrk gsvkç Hkjr rh; l ekt Hk bl l R; dk vi okn ugë FkA l ekt dks ftl çdkj dh pçkr; ka dk l keuk djuk i Mfk gsvkç ftl <æ l sml dk çR; çkj nsk i Mfk gç ml h ds vuq kj ifjorü dh xfr Hk ifjoAr gkrh jgrh gç ijUrq; fn fdl h l ekt dks ml ds vuq 'krkçn; ka ds thou dh i"BHkie ea eW; kadr fd; k tk; rks; g ifjorü Li"Vr; k ifjyf{kr gkrk gsvkç çk) èkZ dsmnHko dh i"BHkie dks-f"Vxr j[krsgq sgea ifjorü ds bl h uç fçd fl) klr dks è; ku ea j[kuk pkfg, A

Hkjr ds l keftd bfrgl ea o.k&0; oLFk dk egroi wçLFkku gç tks l keftd oxëdj.k ds : i ea ofnd dky l s v|ru çokeku jgk gA bl oxëdj.k dk ey vkekkj l Hkor% jaç&Hkn vFkok çtkrh; voekkj.kk FkA Hkjr rh; vk; k&usbl 0; oLFk ds vUrçr , d k çclëk fd; k Fk fd dka Hk 0; fä dk; &i) fr) : fp vFkok eu%LFkr ds vuq i o.kç ifjorü dj l drk Fkj fdUrqbl çdkj ds ç; kç 0; ogkj : i ea; =&r= gh ifjyf{kr gkrsgç D; käd o.k&0; oLFk dh ; g ueuh; rk mükj&ofnd dky ds i jorë ; ç rd vkr&vkrs l ekr gksx; h Fk rFk bl eadBkjrk vk x; h FkA ; g l R; gSfd o.k&0; oLFk us l e; &l e; ij fglnw l ekt dh l eLr xfrfofek; ka dks vi us fopkjka vç dk; k&l çHkfor fd; kj ftl ds QyLo: i nsk eagkusokyscgç ç; d ifjorü çk l çk"we:rFk çkçr; ka ea bl dh çkçr'n'kë Hkiedk jghA dkyUrj eajktuhfrd l keftd] èkkçed] vkrFkd vkfn l eLr 0; oLFk vka dk o.kçr 0; oLFk usfdl h u fdl h : i ea fn'kk funçku fd; ka Hknijd çHkko , oa egÜkk dks , d ntl js ij fl) djus ds fy, bl 0; oLFk ds vUrçr o"we: ds dkf; d , oa okfçd ijLij erHkn , oa l çk"z Hk gkrç jgs rFk çfrLi èkkçLo: i , d&nw js oxz ds fo:) fujkekkj rdZ Hk ç; çä fd; s tkrs jgç ijUrqbl foHkn tu; ç. kfy; ka ds çkn Hk o.k&0; oLFk dh tMæ dnkfi fucçy ugë çkç; çYd ijLij fopkjka

*ih&,p0 Mh0 bfrgl foHkx çh0 ,u0 ,e0 ; 0] e/kiçk

fuAn"V dk; k&rFk vfeçdkjka ds l çk"z l sbl 0; oLFk dh tMæ vçç etcir gkrh x; ç] tks vkt Hk fglnw l ekt ea orëku gA

i k'pkr; bfrgl dkjka dk , d oxz vk; çkj tkr; ka dks çkç) d -f"V l svfodfl r ekursgq ofnd l H; rk ds fodkl dks ek= vk; k&dh nç vachdkj djrk Fkj ijUrq l çko l H; rk ds uxçkç gMHi k rFk ekçutkn Mks ds vkfo"-r gks tkus ds i'pkr- ijEijk ij vkekkjr bfrgl dkjka dk mä fu"d"z u çoy fujkekkj gksx; kj çYd ; g Hkçouk -<+gksx; h fd Hkjr ea vk; k&dk vkçeu , oa vkçe.k , d l H; çnsk ea çç tkr dk çok l e>uk pkfg, A ; | fi vk; k&us viuh i wç vk; çkj l H; rk , oal l-fr dks èoLr dj viuh fo'k'v Hkçkç) èkZ vçç l ekt dks Hkjr ea l ççr"Br fd; k rFkfi ; g fuçookn gSfd ; g l k&-frd fouk'k vk|ki jkUr ugë Fk vçç l çko l H; rk , oal l-fr ds vuq rRo vk; Z l H; rk ea xç.k fd; s x; A ; çkj ; g v; çä d u gksk fd vk; k&, oal çko l H; rk ds bl feJ.k , oal elo; dh ijEijk gh i jorë Hkjr rh; l H; rk , oal l-fr ds fy, uho dk iRFk çekf.kr gA] ftl dk ççrçEcu ; fn , d vçç ofnd ; çku l ekt dh l çpuk ea-f"Vxr gkrç gç rksn wç jh vçç ml çkç) d vçç vke; kçred vklnçy ea ftl dk pjeçkç"z çkç) èkZ dk vH; ç; FkA

__Xoçnd dky ea l keftd l çkç dk vçLrRo fdl Lo: i vFkok fdl ek=k ea Fk ; g fu'pr : i l sugë dgk tk l drkA bl dk ççç dkj.k ; g ekuk tk l drk gSfd rRdkyhu l ekt ifjorüka ds nçç l s xçç jgk FkA bl fu"d"z dh i f"V ds ççç dkjç ds : i ea dgk tk l drk gSfd __Xon ds e.Myka ds l çy çkç ea vUrj gS rFk bl ea rhl js, oa vkBoa e.My l okçed çkphu gç tçd çFkç] fçr;] uoe-rFk n'ke-e.My vi çkç-r çkn ds gA vLrç bu e.Myka ea oç.kr vççç ofnd l ekt ds l çBukçred Lo: i ea, d: i rk çkr ugë gkrh gç fdUrq bu l çka ds voyçdu l s çFkç -"V; k ; g çekf.kr gks tkç gSfd __Xoçnd l ekt eyr% dçykÄ l ekt FkA ml l e; ds l keftd l çBu dk vkekkj ikçokçd l çççç çä l çççç vFkok tkrh; l çççç ij gh vkekkjr FkA ; g dçykÄ l ekt tkrh; l çBu l s fuçer vo'; gçç FkA ijUrq tkr ds vkekkj ij foHkçtr ugë FkA ofnd l keftd l çpuk , d çdkj l s foHku dçykÄ l enç; ka dk l çkr FkA bu dçyka ds vyç&vyç fgr gkrç FkA vr%; g dguk vuççr u gksk fd bu ea l nç vPNs l çççç ççççç

__Xoçnd dky ds ççççç ; ç ea o.kç0; oLFk ççç h dka l çkç ugë FkA l ekt ea çoy nç tkr l ey vk; Z vçç vuk; Z vFkok nkl çnç; çç FkA __Xon ea i pççççç LFkyka ij nç; ç nkl vçç vk; Z dk mYççççç ççççç __Xoçnd ççççç l s rRdkyhu l kekkf; d l ekt dh dçç fo'k'v foççä; ka dk l ççç feyrk gA *vk; Z] *nkl *] *nç; ç vçç oxz bl ugë foHkçä; ka ds l ççççç *vk; Z

'kCn dh 0; ßi fük *vj* 'kCn l sgā gš ftl dkl rkr; Z gSmRi knu&l keF; Z*vj*
 'kCn dk Hkjr ksh; rFkk Hkjr jkuh l mHk&ea vFkz g&*gy* vFkok *gy dk Qky*A
 vr%*vj* dk; Z djus okys ylx *vk; Z dgs x; A __Xoŋnd l ekt ds l mHkz ea
 *vk; Z mlga dgk x; k gš tks jktk] i gkšgr] ; ks) k vFkok eq[k; k vkfn egRo i wZ
 nkf; Roka l s l a çā Fkš D; kād bl dky eal kekl; dchya ylxka dks*—fV* ; k
 p"kd.k 'kCnka l s l Ecksekr fd; k x; k gSu fd vk; Z 'kCn l A oħā, l ā i k Bd ds
 vuq kj __Xon ea p"kd.k 'kCn dk ç; kx vk; kē dh ml çkjFEHkd l keftd
 0; oLFkk dks n'kkrk gš tc os pj.'k'khy vFkok ?kēlurq thou 0; rhr djrs FkA
 tcfđ vjā, l ā 'keZ dk fopkj gSfd —fV 'kCn dk ç; kx vk; kē dh ml
 l keftd voLFkk dks bāxr djrk gš tc os ?kēlurw thou dk ifjR; kx dj
 Øe'k%LFkKā fuokl dh vjg çoĭk gks pçds FkA __Xon ea—fV 'kCn dk ç; kx
 33 çkj gvk gš fdurq fHkUu & fHkUu vFkka eA

__Xoŋnd l keftd l jpk ea vk; kē ds çfr}Unh l øxz ea *nkl , oa
 *nL; vka dk mYyçk djrs gq dgk x; k gSfd blāe usnL; vka dh gr; k djds vk; kē
 dks l j fçkr fd; k vjg nkl ka dks i jklr dj xgk ea [kna/fn; kA vk; kē ds fy,
 *f'koY; *vksj o.kz 'kCn rFkk nkl , oanL; vka ds fy, p—"k.kRo" pvØrj] *vukl]
 *voĭk] *eekokp] *vcāeu] *v; ou* , oa *vno; ß vkfn vuk; Z 'kCnka dk ç; kx
 fd; k x; k gA Hk"kk"kkL= dh —fV l s 'kCj] 'kq.k] rçq] orl j] pçfj] vçq] çHkr
 nkl usrvka dsuke vuk; Z çrhr gkrs gA vr%; g dgk tk l drk gSfd nL; vka
 ds l ki çk nkl ka dk vfeld l Eekutud l keftd Lrj jgk gskA nL; q __Xoŋnd
 tuka ds çcy 'k=qjsgkçš D; kād __Xon ea blāe ds }kjk nL; qgR; k dk mYyçk
 vuska çkj fd; k x; k gA vk; kē us blga vi uk 'k=qekudj buij vkØe.k fd; k
 buds i j u"V dj fn; srFkk budh l Ei fük ij vfeldkj dj fy; kA oLrç%*nkl *
 , oa*nL; ß vk; Z tuka l s fHkUu ugē yxrA ; fn osv; kē l s fHkUu gkrs rks __Xon ea
 mudh çofuk enyd igpku dh ckr mYyçk[kr ugē dh tkrhA E; kš rFkk j; ; dh
 Hh ; gh èkj.kk gSfd *nkl , oanL; qvk; rj tkfr ugē FkA

mi ; ßā fo'yšk.k dk fufgrkFkz ; g dnkfi ugē gSfd vk; kē rFkk ; gk
 ds eny fuokl ; ka ds fNV&i v l ßk"lz dks vLohdkj fd; k tk; A bl çdkj ds
 l ßk"lz vçkl ãxd ugē gā fd vk; kē us ; gk ds eny fuokl ; ka dks i jklr fd; k
 gskç vjg mudh Hkfe ij vfeldkj fd; k gskç] fdurq vk; kē ds vlxu dks
 vçkçh&rdku ds l eku vkdfled vkØe.k ds : i eançkuk ; kād ugē çrhr
 gkrsA okLro ea bl sØfed foLrj.k ds : i eançkuk pçg, A çkphure oŋnd
 l kçgR; eafdl h okā vkØe.k dh Lefr l j fçkr ugē feyrh gS vjg u gh bl ea
 çj i .kz vk; rj 'kkl dka vjg bul s gq ; q ka dk l hēk mYyçk gh çkr gA

bl çdkj __Xon ds çkjFEHkd dky ea dōy nls tkfr l eny Fks , d
 *vk; Z ml js*nkl * ; k nL; A M, ā thā, l ā èkø us nkl ; k nL; qdks , d ekurs
 gq LFkkuh; fuokl h ekuk gS rFkk l kFk gh ; g fopkj 0; ā fd; k gS fd
 __Xoŋnd bMksvk; Z usnçk eavi uk i j tekus ds fy, nkl ka dks i j kfr fd; kA
 vk; Z , oanl ; k nL; qdsfy, o.kz dk Hh ç; kx gkrs yxk FkA __Xon ea dgk
 x; k gSfd mxz ç—fr ds __f"k ¼xLr; ½ us nksika oxks dk i ksk.k fd; kA vr%
 dgk tk l drk gSfd fHkUu oxks dk çfr"Bki u gks x; k FkA

l ekt dh xfr vk; &vuk; Z blgē nksika oxks ds vlekj ij py jgh FkA bl
 çp vk; kē dk l ekt vius 0; ol k; vjg dk; Z i) fr ds dkj.k vius ea
 oxē—r gvkA ftl ds QyLo: i çkā.k] {f=;} oš; uked rhu oxks dk mn; gvkA
 çkā.k] {f=;} oš , oa'kē uked pj k o.kē dk l kefgd mYyçk dōy
 , d çkj __Xon ds i#k l iā tš h mlkj dkyhu __pkvka ea gvk gš tks Øe'k%
 fojkv i#k dseçk] çkj tçk] vjg i j l smRi lu gq FkA ; | fi bl l iā ea o.kz
 'kCn dk ç; kx ugē fd; k x; k gS rFkfi r l ekt ds dkl; &foHkktu ds vlekj ij
 pççkz dk fl) klr cht : i ea; gk çkr gA bl l iā ea l ekt ds pççkz ds
 fl) klr dks vççkphu] Lohkçod rFkk nsh fl) djus dk ç; k l fd; k x; k gš
 i j l rç vc vfeldkkr% fo}kup ; g ekurs gā fd ; g l iā mlkj dkyhu gš tks
 __Xoŋnd l ekt dk | krd ugē gA bl h l mHkz ea __Xon dk , d vl; el=
 è; kr0; gš ftl ea Øe'k% çā (k= rFkk fo'k dks çf)] kççy rFkk i'kqku çnku
 djus ds fy, ; kpuk dh x; h gA , d k çrhr gkrs gSfd çkjEHk ea çā , oa (k=
 uked dōy nls gh oxz Fks vjg vk; kē ds tul kekl; dks fo'k dgk tkrk FkA
 dkykLrj ea fo'k ds vlrxz —f'kde] i'kqkyu okf.kT; deZ ea l yXu ylxka dks
 oš; rFkk i j kHR; vuk; kē dks vkFkd fo l urk rFkk vl; dkj.k l s l ok deZ
 vkfn ea l yXu ylxka dks 'kē l k l s l èkçkr fd; k x; kA

__Xon ea *çkā.k' 'kCn dk ç; kx vusl çkj fd; k x; k gš tks , d oxz
 vFkok l eny dh vjg bāxr djrk gA vusl LFkyka ij *çā i#* 'kCn dk Hh
 0; ogkj feyrk gSft l l svupk kdrk dk l rk yxr gA l kFk gh bl l s __frot
 dk Hh vFkz Li"V gkrs gA oš s *çā* dk l kekl.k vFkz *çkFkz* vFkok *el= gš tks
 vke; kRed 'kçā dk çrhd gA __Xon ds , d LFky ij mYyçk[kr gSfd
 pfoĭokfe=L; j {fçr çāna Hkjr re-tuEk vFkz foĭokfe= dk ; g *çā* Hkjr ds
 tul emk; dh j {k djrk gA __Xon ea vfxu dh çkFkz djrs gq dgk x; k gS
 fd rē vi uh Tokyk l s gkçs *çk* vjg ; K dk økz djka bl foj.k l s Li"V
 gSfd ; K] el=] çkFkz vkfn dk; kē ea l yXu o.kz çkā.k ds vlrxz Lohdkj fd; k
 x; k gA ml s l kē i ku djus okyk rFkk okçkd ; {k ea e&i k B djus okyk ekuk
 x; k gA og fo}ku] euh'k] okdi fferk vkfn Hh Lohdkj fd; k x; k gA

cāiē ds vkekj ij ctā.kka dk tkfr&fodkl vuoplā'kd jgk gkš 'kckLin gā rRdkyhu l ekt ea deZ dk vkekj vfed 0; ogkfjd vks l ephu yxrk gā ctā.k 0; fā fdl h Hkh i šks dks vi uk l drk FkA og vi us bPNkuđ kj deZ dk vuđ j.k dj l drk FkA __Xon ea, d svud mnkgj.k feyrsgā __Xon ds, d LFky ij , d ctā.k __f'k dgrk gS*es dk: ½e= fuekřk½ gjr ejš fi rk fHK'kd ½oš ½ vks ejh ekrk mi y&çf{k.kh ¼ RFkj dh pōh l svukt ihl usokyh/vA vi us fHKU er dsgkrs gq ge l c ; g vuđ j.k djrsgā ; g mYyçk bl ckr dk çek.k gšfd rRdkyhu l ekt ea deZ dk egRo Fk- tle dk ugĒA

{kf=; * 'kCn dk ç; ks __Xon ds vuđ LFkyka ij gqk gā bl dsfy, dgĒ&dgĒ *{k=* Hkh ç; ĩa fd; k x; k gā {kf=; 'kCn dk ç; ks norkvka dh mikfek ds: i ea Hkh gqk gš vks jktk ds: i ea HkhA bl dky ea {k= dk vFKZ çk; %**kjr* vks *ohjrk l sfy; k tkrk FkA vk; k ds rRdkyhu l ekt ea {k=h; l eng ds: i ea, d s'kijohjka dk , d oxZcu x; k Fk tks; gk dsey fuokfl ; ka l s; ĩ) djds muds Hk&{ks=ka ij vkfeki R; LFkfir djrk FkA , d sgh 'kks žku yks norkvka vks jktkvka dh Jskh ea l fefyr fd; s x; s FkA jktU; 'kCn Hkh *{k=h; * oxZ dsfy, ç; ĩa fd; k tkrk FkA __Xon ds i#''kl iā ea jktU; 'kCn dk 0; ogkj fd; k x; k gā vr%{k=h; vFkok *jktU; * oxZ e[; r%; ĩ) ç'kkl u vks 'kks Z l s l Ec) FkA 'kkl u l EclĒkh fØ; kdyki bl oxZ dk fØ; kRed m|e FkA ml dky dk ; g l d Ec) l ĩ; ofLFkr vks 'kfā'kkyh oxZ FkA

poš; * 'kCn dk ç; ks __Xon ds i#''kl iā tš h i jorĒ __pkvka ea gqk gā bl ds i mZ ds vāka ea oš; dk 0; ogkj dgĒ ugĒ çklr gkrkj fdUrq'fo'k 'kCn dk ç; ks vo'; gqk gš ftl dk l keW; vFKZ l eng l sfy; k tkrk FkA bl çdkj ds vuđ l engka dh ppkz dh x; h gā bl oxZ ds vUrxt vk; k dk 'kšk tu&l enk; l fefyr Fkĵ ftl l s; g Li"V gkrk gšfd ; g oxZ l keW; turk dk çrfufekRo djrk Fk rFk l ekt ds fofHKU dĵ; ks ea l yXu FkA ctā.k vks {kf=; oxk dh rgyuk ea bl oxZ dk fo'kšk egRo l ekt ea ugĒ Fk vks u gh bl oxZ ds l EclĒk ea __Xon gh fo'kšk ppkz djrk gā

__Xoŋnd l ekt ea 'kæ dk pkškk LFku Fkĵ ftl dk mYyçk __Xon ds i#''k l iā ea dōy , d çkj gqk gš ftl sfojkV i#''k ds i ška l smRlUu ekudj fuEure l keftd Lrj çklr gqk rRdkyhu l ekt ea vk; k; jkj ij křtr vuk; Z nkl ka ds: i ea vk; k ds vĵe ea jgrs FkA l ekt ea budh l ĩ; k c<us ij vk; k us blga vi us l ekt ea pkšks o.kz ds vUrxt Lohdkj dj blga 'kæ dh l Kk çnku fd; ka bl ; ç ea 'kmz vuk; Z gkrs gq Hkh l ekt ds l g; ksch oxZ ds: i ea Fk rFk ml ds l Kf l kēuL; vks ekuork dk 0; ogkj fd; k tkrk FkA

__Xoŋnd dky eami ; ĩa fo'k'V l keftd oxk dk uke ofŪki jd Fk u fd oākkuqra ; fn foob; dky ea oxk us vuopĒ dky dh tkfr; ka dk Lo: i xg.k dj fy; k gkrk rks __Xon ea budk mYyçk dōy , d çkj ugĒ gkrKA __Xon ea o.kz 'kCn dk 0; ogkj l Ei wĵ vk; Z l enk; dsfy, gqk gš ftl dsfojk ea nkl o.kz vFkok nL; qo.kz dh ppkz dh x; h gā vk; Z l enk; ds fofHKU oxk dsfy, 'kCn ka dsç; ks ea-'; eku yphyki u Hkh ml ds: <+u gkus dh vĵ l çr djrk gā jktU;] oš; rFk 'kæ dōy i#''kl iā ea gh 0; ogfjr gā __Xon ea {k=h; 'kCn dk ç; ks tkfr ds vFKZ ea u gkĵ dōy 'kfā l Ei lUu 0; fā ds vFKZ ea gqk gā ctā.k 'kCn dk ç; ks çr fHKoku , oa xqkoku ds vFKZ ea gqk gā dōy dfri; -"VUrka ea gh ; g *0; ol k; deZ l s i jkgr ds vFKZ ea ç; ĩa gqk gā ĩ; kr0; gšfd , d s0; fā dsfy, u dōy cā ; k ctā.k 'kCn dk gh ç; ks çpfyr Fk vfi r q*dk: *] *foç*] *dfol 'fHK'kd* vkfn 'kCn ka dk Hkh ç; ks ml h vFKZ ea fd; k x; k gā vuđ n"VUrka ea fo'k 'kCn dk ç; ks -"kd vFkok 0; ki kjh oxZ ds vFKZ ea u gkĵ l Ei wĵ vk; žtu l enk; dsfy, fd; k x; k gā , d svl; l mHKZ __Xon ea çkr gā __Xon ds çFke e.MY ds çĵæ goal iā ea Lrĵr drkZ __f'k vi us dks o: .k dk *fo'k' vFKZ l keW; tu dgrk gā

bl çdkj ; g Li"V gks tkrk gšfd bl dky ea 0; ol k; oākkuqra ugĒ gq FkA , d gh ifjokj ea fofHKU 0; ol k; ka dks djus okys l nL; FkA oākkuqra dr tkfr 0; oLFk ds vUrxt bl çdkj ds -"VUr fojy gā l kj Li fjd l ĩrj.k ds vHKko ds l Kf&l Kf oš kfgd clĒku dh Hkh Loræ rĵ bl ; ç dh eksyd fo'kškrk FkA __Xoŋnd dky ea {k=h; 'kkl d ; ; kfr dk ifj.k; ctā.k dl; k nō; kuh ds l Kf gkus ds mYyçk bl fu"d"l dsfy, çcy çek.k gšfd __Xoŋnd l ekt ea fofok oxZ l oFk vuo:) oxZ FkA ftudh l nL; rk oākkuqra u gkĵ xqkĵr FkA buea i wĵ l ekurk dk Hko Fk rFk fdl h 0; ol k; dks vi ukus l s 0; fā dh l keftd fLFkr çHKfor ugĒ gkrh FkA

l mHKZ xāk l pōh

- 1- t; 'kĵ feJ&çkphu Hkjr dk l keftd bfrgl] i0 49
- 2- fi xV&çh fgLVkšj dk bf.M; kj i0 257&58
- 3- xksoln plæ ik.Mš &ckš) ekeZ ds fodkl dk bfrgl] i0&2
- 4- thāl hā ik.Mš &LVMht bu fn vksĵftUl v,Q çĵ) Te vē; k; &8
- 5- t; 'kĵ feJ&çkphu Hkjr dk l keftd bfrgl] i0&73
- 6- jkeukFk feJ&çkphu Hkjr; l ekt] vFK; oLFk , oa ekeZ 2
- 7- gfjukjk; .k nrc&Hkjr; l ĩ-fr , oa dyk i0&145

